

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy

1.1. Dobrowolny ZUS

Większość prognoz wskaźnika zastępowalność świadczeń emerytalnych już od ponad dekady wskazują na poziom w granicach 25-30% ostatniego wynagrodzenia. Jeszcze w 2019 roku raport Instytutu Badań Strukturalnych Szkoły Głównej Handlowej (IBS Policy Paper 2/2019) prognozował, że do katastrofalnego spadku stopy zastąpienia dojdzie w latach 2050-2060. Podobne szacunki były w raporcie OECD. Niestety skala zapaści demograficznej może nie pozwolić, aby załatać braki na rynku pracy imigrantami, tym bardziej, że większość nich w Polsce stanowią obywatele Ukrainy. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że z wielomilionowej rzeszy, jaka przybyła do Polski w czasie wojny, duża część już wróciła lub planuje powrót po jej zakończeniu. Ogromne straty młodego pokolenia Polaków, które wyjechało do pracy w krajach UE, stały się w większości nieodwracalne, gdyż nasi obywatele zostali w tych krajach, tam się osiedlili i starają się o obywatelstwo. Nie wrócą.

Jak donosi portal „Money.pl” w tej sytuacji ZUS zlecił Panu dr. Jarosławowi Oczkowi z Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu nowy raport. Doktor wraz z zespołem sporządził raport, w którym czytamy, że *"przy założeniu wieku emerytalnego 60/65 stopa zastąpienia w 2060 r. może wynosić nawet 18,7 proc."*. W raporcie dodano, że w takiej sytuacji występuje *"zagrożenie ubóstwem w wieku emerytalnym"*. Sytuacja wydaje się poważna, gdyż Międzynarodowa Organizacja Pracy za minimalny standard przyjmuje granicę stopy zastąpienia na poziomie 40 %.

Należy więc szacować, iż stopa na poziomie 30% zastąpienia, która jest poniżej standardu minimalnego, zostanie osiągnięta już w latach 2030 i następnych.

W tej sytuacji, nie można odpuścić, aby pokolenie lat 70, 80, 90 i wchodzący na rynek pracy Polacy urodzeni w tym stuleciu zostali okradzeni ze swojej emerytury.

Trzeba im dać wybór, tak by mogli dobrowolnie zrezygnować z oferowanego przez państwo zabezpieczenia społecznego.

Warto zwrócić uwagę, że takie rozwiązanie rodzi korzyści ekonomiczne dla obu stron. Po stronie budżetu państwa spada rosnące zobowiązanie emerytalne i przysła presja wzrostu obciążeń budżetu, z którego trzeba będzie finansować emerytów wobec braku wystarczających wpływów ze składek ubezpieczeniowych. Po stronie obywateli następuje wzrost wynagrodzenia netto (bez potrąceń), co otwiera drogę do inwestowania w swoją przyszłość, np. poprzez spłatę kredytu na nieruchomości lub inwestycje w papiery wartościowe, w tym polskich firm. Dodatkowy zastrzyk gotówki wzmacnia gospodarkę i wszelkie parametry wpływów do budżetu państwa.

Uważamy jednocześnie, wbrew innym pomysłom dotyczącym dobrowolnego ZUS, że powinien on objąć wszystkich – nie tylko przedsiębiorców, a jednocześnie powinien być decyzją nieodwracalną tak, aby podnieść wagę odpowiedzialność i skutków decyzji. Z doświadczeń w różnych krajów, w których wprowadzono dobrowolność składek społecznych, skala rezygnujących nie przekroczyła co do zasady 12%. Uważamy, że mimo tragicznych prognoz ZUS, warunek nieodwracalność decyzji, spowoduje, że podobna liczba obywateli zdecyduje się na skorzystanie z tej wolności i pozbawienie się opieki państwa w wieku senioralnym.

Warto też wspomnieć, że Konstytucja mówi o obowiązkach państwa, a nie obywateli. Nie można więc z zapisów konstytucyjnych wywodzić obowiązku korzystania z państwowej opieki społecznej, a skoro dopuszczalna jest dobrowolność korzystania z tego systemu, to logicznie wywodzić należy, że obciążenia składkowe powinny być również dobrowolne, bo przecież nie można płacić za świadczenia, z których się nie korzysta.

Jednocześnie wprowadzona Nowym Ładem 9%-składka na NFZ wypchnęła wielu ludzi z przyczyn ekonomicznych do zmiany sposobu działania oraz przekształcenia swoich jednoosobowych działalności gospodarczych w spółki z uwagi na rosnące koszty prowadzenia działalności, które w klasycznym modelu są niemożliwe do udźwignięcia dla wielu małych, mikro i średnich przedsiębiorców. Tym samym osoby takie pozostają

często poza systemem ubezpieczeń społecznych i nie stanowią troski ani rządu, ani ustawodawcy, tym bardziej, że rząd Donalda Tuska zlikwidował alternatywę dla państwowego ubezpieczenia społecznego.

Powyższe wymusza więc konieczność zmian, o których mowa w przygotowanym projekcie ustawy, którego celem jest zapewnienie obywatelom wyboru oraz możliwości rezygnacji z ubezpieczeń społecznych oraz obciążeń związanych z ponoszeniem wydatków na potrzeby funkcjonowania tego systemu.

1.2. Konkurencja na rynku ubezpieczeń zdrowotnych

Nikogo nie trzeba przekonywać w Polsce, że NFZ nie spełnia swojej roli. Zdecydowana większość Polaków w wieku produkcyjnym nie jest w stanie korzystać ze świadczeń NFZ z uwagi na brak czasu na oczekiwanie na specjalistów i korzysta z usług tym samym lekarzy, ale prywatnie.

Świadczenia NFZ powinny podlegać zasadom wolnorynkowym. Obywatele, jako klienci firm ubezpieczeniowych, powinni mieć wybór czy chcą korzystać ze świadczeń NFZ, czy z prywatnych ubezpieczeń. Zmiana jest właściwie neutralna dla budżetu i systemu zdrowia, bo te same pieniądze, które teraz płyną przez NFZ, będą płynęły przez rynek ubezpieczycieli prywatnych, więc system opieki zdrowia będzie zasilany niemal tym samym strumieniem pieniędzy. Wzrośnie zaś znacząco jakość świadczonych usług i ich dostępność, dzięki konkurencji.

Właśnie bowiem wprowadzenie dobrowolności składek na państwowe ubezpieczenie zdrowotne może sprzyjać rozwojowi prywatnych ubezpieczycieli zdrowotnych i stymulować konkurencję na rynku. Konkurencja może przyczynić się do poprawy jakości świadczonych usług medycznych, większego wyboru dla pacjentów oraz zwiększenia efektywności systemu opieki zdrowotnej.

Rozwiązanie takie może stanowić również odpowiedź na zmieniające się potrzeby społeczne. Wielu obywateli może preferować inne formy zabezpieczenia zdrowotnego, takie jak prywatne ubezpieczenia zdrowotne, które oferują szerszy zakres usług

medycznych. Dając możliwość wyboru, system ubezpieczeń zdrowotnych może lepiej odpowiadać na zróżnicowane oczekiwania społeczeństwa.

Dodatkowo wprowadzenie dobrowolności składek na ubezpieczenie zdrowotne daje obywatelom możliwość indywidualnego wyboru, czy chcą korzystać z publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych czy też poszukać alternatywnych rozwiązań. Takie podejście promuje indywidualną odpowiedzialność za zabezpieczenie swojego zdrowia i umożliwia dostosowanie polityki zdrowotnej do potrzeb i preferencji obywateli.

Dobrowolność składek na państwowe ubezpieczenie zdrowotne może wpłynąć też na optymalizację kosztów dla przedsiębiorców, zwłaszcza dla tych, którzy preferują inne formy zabezpieczenia zdrowotnego. Może to również pomóc w zmniejszeniu obciążeń finansowych dla przedsiębiorców, szczególnie na etapie rozwoju i inwestycji w swoje przedsiębiorstwa.

Celem ustawy jest zapewnienie obywatelom możliwości rezygnacji ze składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz poszukanie alternatywy. Jednocześnie obywatel będzie miał możliwość powrotu do takiego systemu.

1.3. Legalizacja Marihuany

Na całym świecie narasta proces różnej formy legalizacji używania marihuany. W Polsce praktyka funkcjonowania rynku marihuany medycznej z uwagi na pozorną procedurę w służbie zdrowia czyni marihuanę w zasadzie dostępną. Największy gospodarka Europy – Niemcy – niebawem ma zalegalizować posiadanie i produkcję na własne potrzeby. Do podobnych kroków szykują się kolejne kraje. Trwają międzynarodowe procesy zmierzające do wykluczenia marihuany z listy narkotyków. Również na łonie Unii Europejskiej.

Ekonomista Julius Haucamp szacował, że w Niemczech będzie do czterech milionów konsumentów i rynek gotowy na 400 ton legalnej sprzedaży. Podaż na rynku Europejskim w tej chwili próbuje zapewnić Portugalia oraz duże firmy z USA i Kanady. Nikt nie

sprosta jednak rosnącemu popytowi w Niemczech i to jest ogromna szansa gospodarcza dla Polski. Naszym patriotycznym obowiązkiem jest czynić Polskę bogatszą dzięki takiemu możliwemu eksportowi.

Legalizacja marihuany może przynieść znaczące korzyści finansowe dla państwa. Poprzez opodatkowanie zarówno hodowli, jak i sprzedaży marihuany, można generować dodatkowe dochody, które mogą być przeznaczone na rozwój służby zdrowia, edukację czy programy profilaktyczne związane z substancjami psychoaktywnymi. Przykłady z innych krajów, które wprowadziły regulacje dotyczące marihuany, pokazują, że legalizacja może przynieść znaczne wpływy podatkowe, które wspierają rozwój różnych sektorów gospodarki.

Dodatkowo, obecnie, osoby posiadające marihuanę w niewielkich ilościach narażone są na postępowania sądowe i kary. Legalizacja marihuany pozwoliłaby na odciążenie systemu sądowego i policyjnego, skupiając się na bardziej istotnych przestępstwach oraz umożliwiając skierowanie zasobów w kierunku innych priorytetów policyjnych. Ponadto, poprzez legalizację hodowli marihuany, można kontrolować jakość i ilość produkowanych roślin, co przyczyni się do ograniczenia nielegalnego rynku i powiązanej z nim przestępczości.

Nielegalny rynek marihuany prowadzi bowiem do powstawania szeregu negatywnych skutków, takich jak przestępczość związana z obrotem narkotykami, brak kontroli jakości i składu produktów, oraz brak możliwości edukacji i informacji o bezpiecznym użytkowaniu marihuany. Legalizacja pozwoliłaby na kontrolę produkcji, dystrybucji i sprzedaży marihuany, co mogłoby skutecznie ograniczyć nielegalny rynek i minimalizować związane z nim negatywne skutki.

Legalizacja marihuany pozwala także na wprowadzenie regulacji dotyczących jakości, składu i bezpieczeństwa produktów związanych z marihuaną. Kontrola produkcji i sprzedaży może zapewnić, że konsumenci otrzymują produkty wolne od zanieczyszczeń i niebezpiecznych substancji chemicznych. Ponadto, legalizacja umożliwia wprowadzenie skutecznych programów edukacyjnych i profilaktycznych, które mogą przyczynić się do ograniczenia szkód związanych z używaniem marihuany.

Celem ustawy jest więc zarówno dekryminalizacja posiadania marihuany, jak i umożliwienie jej hodowli na szerszą skalę.

1.4. Likwidacja 500+

Program 500+ został wprowadzony w celu wsparcia rodzin w Polsce poprzez przyznanie świadczeń pieniężnych na każde dziecko w rodzinie. Niemniej jednak, po pewnym okresie funkcjonowania programu, należy podjąć analizę i rozważyć, czy nadal jest on skutecznym narzędziem polityki społecznej. Likwidacja programu 500+ wynika z potrzeby racjonalizacji polityki społecznej i dostosowania jej do rzeczywistych potrzeb społeczeństwa.

W ocenie autorów projektu Program 500+ całkowicie nie zdał egzaminu. Zgodnie z danymi GUS w 2022 r. w Polsce przyszło na świat zaledwie 305 tys. dzieci. Jest to najmniej od czasu II wojny światowej – pokazują dane z raportu *„Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2022 roku”* Głównego Urzędu Statystycznego.

Liczba urodzeń w Polsce spada stopniowo od roku 2018, ale rok 2022 był pod tym względem rekordowy. 305 tys. dzieci, które według wstępnych szacunków GUS przyszły na świat w naszym kraju w 2022 r., to o blisko 9 % mniej niż w roku 2021 oraz najmniej w powojennej historii Polski.

Konieczna jest także eliminacja efektów ubocznych programu, które warto wziąć pod uwagę. Program ten stał się bowiem też niestety przyczyną do bolesnych nadużyć, w tym rodzenia dzieci dla pieniędzy, a co za tym idzie powstawania rodzin wielodzietnych na tle patologicznym. Rosnąca liczna tragedii dzieci w patologicznych rodzinach wielodzietnych musi zostać zatrzymana.

Kolejnym efektem tego programu jest wzrost inflacji i podwyżki cen niektórych dóbr i usług, wynikający z większej podaży pieniądza w gospodarce. Likwidacja programu pozwoliłaby złagodzić te efekty i przywrócić równowagę ekonomiczną. Ponadto, program 500+ mógł również wpływać na zmniejszenie motywacji do pracy, gdyż

niektórzy beneficjenci mogą mieć mniejszą chęć podjęcia zatrudnienia lub podnoszenia kwalifikacji. Likwidacja programu może zachęcić do większej aktywności zawodowej i wzrostu gospodarczego.

Likwidacja programu 500+ może otworzyć drogę do bardziej indywidualnego podejścia do pomocy społecznej. Zamiast powszechnego świadczenia, które trafia do każdej rodziny niezależnie od jej rzeczywistych potrzeb, można rozważyć bardziej precyzyjne formy wsparcia, uwzględniające indywidualne sytuacje rodzin. Taki system pozwoliłby skoncentrować się na najbardziej potrzebujących i zagwarantować, że środki publiczne są kierowane do tych, którzy ich najbardziej potrzebują.

Wprowadzenie ustawy o likwidacji programu 500+ w Polsce jest odpowiedzią na potrzebę racjonalizacji polityki społecznej, efektywnego wykorzystania środków publicznych, eliminacji efektów ubocznych oraz wprowadzenia bardziej indywidualnego podejścia do pomocy społecznej. Likwidacja programu umożliwi przekierowanie środków na inne obszary, które mogą przynieść większe korzyści społeczne i przyczynić się do trwałego rozwoju kraju.

1.5. Wiążące referenda obywatelskie

Dumne zapisy konstytucyjne o suwerenności narodu polskiego pozostają w praktyce funkcjonowania państwa pustymi frazesami. Szczególnie gwałcony jest przejaw suwerenności narodu pozwalający mu stanowić prawo bezpośrednio o czym mówi art. 4 Konstytucji, stawiający władzę Narodu jako alternatywę do sprawowania władzy bezpośrednio, a nie przez przedstawicieli.

Tym czasem ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 851) całkowicie pomija uprawnienia suwerena wynikające z art. 4 Konstytucji, opisane zarówno preambule jak i faktycznie, uprawnienia organów władzy ustawodawczej i wykonawczej do przeprowadzenia referendum, które zostały opisane w art. 125 Konstytucji.

Przyjmując, że tylko Sejm i Prezydent za zgodą Senatu mogą decydować o rozpisanie referendum, logicznie rzecz biorąc odebraliśmy suwerenność narodu Polskiego, jego najwyższą władzę, którą Naród mógłby wykonać w formie niezależnych decyzji bezpośrednich poprzez referendum, niezależne do podległych Narodowi ww. organów państwa.

To zaniedbanie należy natychmiast naprawić i uzupełnić ustawę o referendum ogólnokrajowym o zapis dotyczący referendum suwerenne w myśl art. 4 Konstytucji, niezależne od referendów, które zgodnie z Konstytucją zwołać może Sejm lub Prezydent za zgodą Senatu. Celem ustawy jest więc oddanie głosu Narodowi i uzupełnienie systemu o wiążące referenda obywatelskie.

2. Obecny stan w dziedzinie, która ma być unormowana oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

2.1. Dobrowolny ZUS

Obecnie w Polsce obowiązkowe ubezpieczenie społeczne (ZUS) jest powszechnie stosowane i obowiązuje większość pracujących osób, a także przedsiębiorców. Jest to system oparty na zasadzie powszechności, który nakłada na płatników (pracowników, pracodawców, przedsiębiorców indywidualnych) obowiązek odprowadzania składek na rzecz państwowych funduszy ubezpieczeń społecznych.

Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie dobrowolnego ZUS, co oznacza, że obywatele mieliby możliwość wyboru, czy chcą uczestniczyć w systemie ubezpieczenia społecznego czy też poszukać innych form zabezpieczenia na starość i w razie potrzeby.

Projekt ustawy zakłada możliwość złożenia oświadczenia o niepodleganiu ubezpieczeniom społecznym wraz z wnioskiem o wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych. W ten sposób osoby, które zrezygnują z ubezpieczenia, otrzymywać będą uzyskiwany przychód bez potrąceń z tytułu ubezpieczeń społecznych. Dla zabezpieczenia pewności obrotu, wnioski w imieniu ubezpieczonych, którzy nie są jednocześnie płatnikami, składać mają ich płatnicy. Warto zauważyć, że osoba traci status

ubezpieczonego po złożeniu oświadczenia i wniosku, a utrata statusu ubezpieczonego następuje od wskazanego dnia w wniosku.

Projekt zakłada dodatkowo stosownych zapisów do art. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, 1079, 1115, 1265, 1933, 2185 i 2476, 2707 oraz z 2023 r. poz. 326), a także wprowadzenie nowych zapisów i trybu rezygnacji w projektowanym art. 5a i art. 5b.

Projekt jednocześnie odnosi się do kwestii raportów imiennych oraz deklaracji rozliczeniowych na wypadek wyrejestrowania się z systemu (projektowany art. 41 ust. 15 i 16 oraz projektowany art. 46 ust. 6a i ust. 6b).

2.2. Dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne

Obecnie w Polsce obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne jest powszechnie stosowane i obowiązuje zdecydowaną większość pracujących osób, a także przedsiębiorców.

Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie rezygnacji z ubezpieczenia zdrowotnego. Projekt ustawy zakłada możliwość złożenia oświadczenia o rezygnacji z ubezpieczenia zdrowotnego wraz z wnioskiem o wyrejestrowanie z ubezpieczenia. W ten sposób osoby, które zrezygnują z ubezpieczenia, otrzymywać będą uzyskiwany przychód bez potrąceń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego.

Projekt zakłada przy tym możliwość powrotu do systemu, poprzez złożenie stosownego oświadczenia. Obciążenie administracyjne w tym zakresie oraz procedura są proste oraz stanowią minimalne obciążenie zarówno dla systemu, jak i zainteresowanych. W założeniu wnioski mają być realizowane m.in. przez platformę usług elektronicznych (PUE).

Projekt zakłada dodatkowo stosownych zapisów do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U.

z 2022 r. poz. 2561, 2674, 2770 oraz z 2023 r. poz. 605, 650, 658) w zakresie rezygnacji z ubezpieczenia oraz trybu powrotu do systemu.

2.3. Legalizacja Marihuany

Obecnie obowiązujące przepisy kryminalizują posiadanie, uprawę i handel marihuaną, co prowadzi do poważnych konsekwencji prawnych dla osób zainteresowanych jej użyciem. Odstępstwa w tym zakresie dotyczą w zasadzie jedynie konopi włóknistych. W odniesieniu do konopi innych niż włókniste spełnienie wymogów jest tak trudne, że uprawa ta w Polsce nie ma w zasadzie miejsca.

Projekt zakłada zarówno zmiany w zakresie hodowli marihuany i zrównania możliwości hodowli konopi innych niż włókniste na zasadach analogicznych dla konopii włóknistych. Stosowne zmiany dotyczą przede wszystkim art. 36, art. 39, art. 45, art. 47a-47g, art. 49, art. 49a czy art. 51a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172).

Uprawa konopi, w tym konopii innych niż włókniste, zgodnie z założeniami projektu będzie mogła być prowadzona na potrzeby:

- 1) na potrzeby włókiennicze, chemiczne, celulozowo-papiernicze, kosmetyczne, farmaceutyczne i energetyczne;
- 2) na potrzeby nasiennictwa i naukowo-badawcze;
- 3) w celu hodowli odmian konopi włóknistych oraz odmian konopi innych niż włókniste, rekultywacji i remediacji gruntów;
- 4) na cele spożywcze, weterynaryjne, paszowe, pszczelarskie, nawozowe i izolacyjne;
- 5) na potrzeby produkcji materiałów kompozytowych, materiałów budowlanych i naturalnych środków ochrony roślin.

Zmniejszone zostają wymogi dotyczące ograniczenia uprawy konopi innych niż włókniste i zbiór ziela lub żywicy konopi innych niż włókniste, w celu wytwarzania surowca farmaceutycznego. Projekt nie jest przy tym pozbawiony mechanizmów

kontrolnych w tym zakresie. Pozostawiony zostaje obowiązek wpisu do rejestru konopii oraz stosownych notyfikacji.

Dodatkowo zmieniane są przepisy karne dotyczące posiadania żywicy lub ziela konopi innych niż włókniste posiadanych na potrzeby własne, jak również w zakresie dotyczącym penalizacji funkcjonowania rynku konopnego.

2.4. Likwidacja świadczenia wychowawczego

Zgodnie z założeniami projektu obecnie istniejąca ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810.) traci moc.

2.5. Wiążące referenda obywatelskie

Obecnie ustawą z dnia 14 marca 2003 r. regulowane są zasady i tryb przeprowadzania referendum ogólnokrajowego w Polsce. Ustawa określa wymogi dotyczące inicjatywy obywatelskiej, liczby popierających wniosek obywateli oraz postępowania związanego z przeprowadzeniem referendum. Jednakże, istnieje potrzeba pewnych zmian, które urealnią procedurę referendalną oraz zagwarantują skuteczne egzekwowanie przepisów.

W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 851) wprowadza się zmiany w zakresie odniesienia do art. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązku podjęcia stosownych działań przez organy Państwa w razie wpływu stosownej inicjatywy obywatelskiej. Prawidłowe stosowanie art. 4 Konstytucji jako artykułu pryncypialnego i nadrzędnego wyłączać ma dowolność organów w Państwie w organizacji referendum w razie stosownej inicjatywy obywatelskiej.

Projekt wprowadza nowe zasady dotyczące wniosków o przeprowadzenie referendum z inicjatywy obywatelskiej. Zmieniany jest przede wszystkim art. 63, w sposób obligujący nadania stosownego biegu wnioskowi o referendum. Zmniejszono ograniczenia w zakresie zagadnień, które mogą być poddane pod referendum, wyłączając spod referendum w istocie tylko amnestię.

Projekt wprowadza nowe przepisy karne i sankcje dla osób, które przeszkadzają w wykonywaniu inicjatywy w sprawie referendum lub nie podejmują wymaganych czynności w odpowiedzi na wniosek o poddanie sprawy pod referendum. Przewiduje się karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 8. Te przepisy mają na celu zabezpieczenie procesu referendum i zapobieganie próbom zniechęcania lub zakłócania jego przeprowadzenia.

Projekt zmiany ustawy o referendum ogólnokrajowym wprowadza kilka istotnych zmian do obecnego stanu prawnego w Polsce i ma na celu usprawnienie procedury referendalnej oraz zapewnienie ochrony demokratycznego procesu podejmowania decyzji przez obywateli.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne zostały już omówione w pkt 1 uzasadnienia. Dodatkowo poniżej przedstawione oraz uzupełnione zostają najważniejsze tezy w tym zakresie.

3.1. Dobrowolny ZUS i ubezpieczenie zdrowotne

Skutki społeczne:

a) Indywidualna swoboda wyboru: Wprowadzenie dobrowolnego ZUS i ubezpieczenia zdrowotnego daje obywatelom większą swobodę w podejmowaniu decyzji dotyczących swojego ubezpieczenia oraz opieki zdrowotnej. Pozwala to dostosować składki do indywidualnych potrzeb i preferencji, uwzględniając różnorodne sytuacje życiowe i zawodowe. Osoby z własnymi rozwiązaniami zabezpieczają się społecznie na poziomie, który uważają za odpowiedni, co zwiększa poczucie autonomii i odpowiedzialności obywateli za swoje finanse.

b) Redukcja obciążeń finansowych: Dobrowolność składek pozwala na zmniejszenie obciążeń finansowych dla osób o niższych dochodach lub prowadzących działalność gospodarczą. Osoby te mogą dostosować wysokość składek do swojej sytuacji

ekonomicznej i planów finansowych, co przyczynia się do większej równowagi w ich budżecie i redukcji ubóstwa.

c) Przeciwdziałanie szarej strefie: Wprowadzenie możliwości rezygnacji z obowiązkowych składek może wpłynąć na zmniejszenie szarej strefy w gospodarce. Osoby, które obecnie nielegalnie unikają płacenia składek, będą miały legalną alternatywę, aby samodzielnie zabezpieczyć się na wypadek choroby, emerytury czy innego rodzaju świadczeń społecznych. To z kolei może prowadzić do wzrostu uczciwości podatkowej i przyczynić się do większej stabilności systemu ubezpieczeń społecznych.

d) Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej: Wprowadzenie dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego może przyczynić się do zwiększenia dostępności do usług medycznych. Konkurencja między różnymi ubezpieczycielami i dostawcami usług może prowadzić do poprawy jakości i efektywności opieki zdrowotnej. Obywatele będą mogli wybierać spośród różnych pakietów i planów ubezpieczeniowych, dostosowanych do swoich potrzeb, co może przynieść korzyści w postaci skrócenia czasu oczekiwania na świadczenia medyczne.

e) Motywacja do odpowiedzialności za zdrowie: Dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne może zachęcić obywateli do większej troski o swoje zdrowie i profilaktykę. Obywatele, którzy świadomie wybierają ubezpieczenie zdrowotne, będą bardziej skłonni korzystać z dostępnych środków prewencyjnych i badań kontrolnych, co może prowadzić do poprawy stanu zdrowia populacji.

Skutki gospodarcze:

a) Zachęta do przedsiębiorczości: Wprowadzenie dobrowolnych składek może stymulować rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Osoby, które obecnie obawiają się wysokich obciążeń finansowych związanych z obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, będą miały większą motywację do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej, także w długiej perspektywie, a nie tylko w okresie przejściowym (programy mały ZUS, mały ZUS+). To może przyczynić się do wzrostu aktywności gospodarczej i tworzenia nowych miejsc pracy.

b) Konkurencyjność na rynku pracy: Wprowadzenie dobrowolnych składek może wpłynąć na zwiększenie konkurencyjności polskiego rynku pracy. Osoby, które obecnie rezygnują z podjęcia legalnej pracy ze względu na wysokie koszty ubezpieczenia, będą

miały większą zachętę do formalnego zatrudnienia. To może wpłynąć na redukcję szarej strefy oraz wzrost liczby osób legalnie opłacających składki.

Skutki finansowe:

a) Elastyczność budżetowa: Dobrowolny składki pozwalają jednostkom na dostosowywanie wysokości składek do aktualnych możliwości finansowych.

b) Redukcja obciążeń państwa: Wprowadzenie dobrowolnego ZUS może zmniejszyć obciążenia finansowe państwa związane z finansowaniem obowiązkowych świadczeń społecznych. Osoby, które zdecydują się na rezygnację z obowiązkowego ubezpieczenia, samodzielnie poniosą odpowiedzialność za swoje zabezpieczenie społeczne, co przyczyni się do odciążenia budżetu państwa.

c) Racjonalizacja polityki zdrowotnej: Konkurencja na rynku usług zdrowotnych sprawi, że państwo oraz zakłady publiczne będą również bardziej zmotywowane do świadczenia usług lepszej jakości.

Skutki prawne:

a) Uznanie prawa do decydowania: Dobrowolne składki są zgodne z zasadą poszanowania autonomii jednostki i jej prawa do samodzielnego decydowania o sobie. Projekt ustawy wprowadza odpowiednie regulacje prawne, które zapewniają ochronę praw obywateli i klarowność procedur związanych z dobrowolnym ZUS i składką zdrowotną.

b) Zachowanie solidarności społecznej: Wprowadzenie dobrowolnych składek nie oznacza rezygnacji z zasady solidarności społecznej. Nadal istnieje obowiązek ubezpieczenia społecznego dla osób, które zdecydują się na pozostanie w obowiązkowym systemie.

3.2. Legalizacja Marihuany

Wprowadzenie legalnego posiadania i uprawy konopi innych niż włókniste (marihuana) ma na celu przeprowadzenie kompleksowej reformy polityki narkotykowej, uwzględniającej zmiany społeczne, naukowe i zdrowotne związane z tym zagadnieniem. Projekt ten oparty jest na przewidywanych skutkach społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych, które przedstawiamy poniżej.

Skutki społeczne:

a) Redukcja przestępczości związanej z narkotykami: Legalizacja posiadania i uprawy konopi innych niż włókniste może przyczynić się do redukcji przestępczości związanej z nielegalnym rynkiem narkotykowym. Poprzez legalizację, kontrolę i regulację produkcji oraz dystrybucji, można osłabić wpływ nielegalnych organizacji handlujących narkotykami, a także skupić się na walce z innymi, poważniejszymi przestępstwami.

b) Ograniczenie negatywnych skutków kryminalizacji: Kryminalizacja posiadania i uprawy konopi innych niż włókniste prowadzi do konsekwencji społecznych, takich jak więzienia, kary kryminalne i związane z tym stigmatyzację. Legalizacja może ograniczyć te negatywne skutki dla osób, które używają konopi w celach rekreacyjnych lub medycznych, a jednocześnie skupić się na edukacji, profilaktyce i rehabilitacji.

c) Kontrola jakości produktów: Legalne uprawy konopi umożliwiają wprowadzenie kontroli jakości i bezpieczeństwa produktów, co może minimalizować ryzyko związane z konsumpcją niebezpiecznych substancji. Obywatele będą mieli dostęp do produktów, które spełniają określone standardy, a to może przyczynić się do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa społeczeństwa.

Skutki gospodarcze:

a) Tworzenie nowych miejsc pracy: Legalizacja posiadania i uprawy konopi innych niż włókniste może prowadzić do powstania nowych miejsc pracy w sektorze uprawy, przetwórstwa, dystrybucji i sprzedaży. Powstanie legalnego rynku konopi może stworzyć szanse dla lokalnych przedsiębiorców i rolników oraz przyczynić się do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

b) Generowanie dochodów dla państwa: Legalizacja konopi może przynieść znaczące dochody dla państwa poprzez opodatkowanie produkcji, sprzedaży i dystrybucji. Te dodatkowe dochody mogą być wykorzystane do finansowania programów społecznych, zdrowotnych czy edukacyjnych.

c) Rozwój turystyki medycznej: Legalizacja konopi w celach medycznych może przyciągnąć zagranicznych pacjentów, którzy poszukują alternatywnych metod leczenia. Rozwój turystyki medycznej może przyczynić się do wzrostu sektora usług medycznych, hotelarstwa i innych powiązanych dziedzin, generując tym samym korzyści gospodarcze.

Skutki finansowe:

a) Oszczędności finansowe: Legalizacja konopi może przynieść oszczędności finansowe dla państwa poprzez zmniejszenie kosztów ścigania, sądenia i więzienia osób

związanych z nielegalnym rynkiem narkotykowym. Środki te mogą zostać przekierowane na bardziej efektywne cele, takie jak programy prewencji, rehabilitacji i leczenia związane z używaniem narkotyków.

b) Wzrost dochodów z podatków: Legalny rynek konopi może przyczynić się do wzrostu dochodów z podatków, które można przeznaczyć na różne cele społeczne, takie jak badania naukowe, edukacja, rehabilitacja osób uzależnionych czy programy profilaktyczne. Dodatkowe dochody mogą również przyczynić się do zwiększenia inwestycji w sferze zdrowia i nauki.

Skutki prawne:

a) Regulacja i kontrola: Legalizacja konopi pozwala na wprowadzenie regulacji i kontroli nad produkcją, dystrybucją i sprzedażą. Ustawa powinna precyzyjnie określić ramy prawne dotyczące uprawy, posiadania, dystrybucji, minimalnego wieku i innych aspektów związanych z konopiami, aby zapewnić odpowiednią ochronę interesów obywateli i społeczeństwa.

b) Ochrona zdrowia publicznego: Przyjęcie ustawy powinno uwzględniać ochronę zdrowia publicznego poprzez wprowadzenie odpowiednich regulacji dotyczących jakości produktów, bezpieczeństwa, limitów ilościowych, etykietowania i odpowiedniej edukacji dotyczącej konsumpcji konopi.

c) Internacjonalizacja polityki narkotykowej: Wiele krajów na świecie już wprowadziło lub rozważa wprowadzenie podobnych regulacji dotyczących konopi. Legalizacja konopi innych niż włókniste może przyczynić się do internacjonalizacji polityki narkotykowej, współpracy międzynarodowej oraz wymiany najlepszych praktyk w zakresie regulacji i kontroli.

3.3. Likwidacja świadczenia wychowawczego

W kontekście przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych i prawnych, związanych z długoterminową kontynuacją tego programu, zasadne staje się rozważenie likwidacji programu. Poniżej przedstawiamy argumenty uzasadniające tę decyzję.

Skutki społeczne:

a) Efektywność rozdysponowania środków: Po pewnym okresie funkcjonowania programu "Rodzina 500+", konieczne jest przeanalizowanie jego efektywności i

celowości. Likwidacja programu pozwoli na dokładne ocenienie, czy środki finansowe zostały odpowiednio rozdysponowane i czy faktycznie przyczyniły się do redukcji ubóstwa dziecięcego oraz poprawy warunków życia rodzin.

b) Samodzielność i odpowiedzialność: Likwidacja programu "Rodzina 500+" może zachęcać rodziny do większej samodzielności i odpowiedzialności za własne dochody. Rodziny mogą być motywowane do podejmowania aktywności zawodowej lub podjęcia działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji finansowej. To może przyczynić się do wzmocnienia poczucia własnej wartości i niezależności.

c) Skuteczność innych programów społecznych: Likwidacja programu "Rodzina 500+" może umożliwić skoncentrowanie zasobów na innych programach społecznych, które skutecznie wspierają rodziny w potrzebie, ale mogą wymagać większej uwagi i środków finansowych. Przykładami mogą być programy wsparcia edukacyjnego, zdrowotnego, mieszkaniowego lub zawodowego.

Skutki gospodarcze:

a) Redystrybucja środków: Zasoby finansowe, które obecnie są przeznaczane na program "Rodzina 500+", mogą zostać przekierowane do innych dziedzin gospodarki, które wymagają inwestycji. Mogą to być inwestycje w infrastrukturę, sektor prywatny, badania i rozwój, które mają potencjał generowania nowych miejsc pracy i zwiększenia konkurencyjności gospodarki.

b) Zwiększenie elastyczności budżetu państwa: Likwidacja programu "Rodzina 500+" może przyczynić się do zwiększenia elastyczności budżetu państwa. Środki finansowe, które są obecnie przeznaczane na program, mogą zostać przekierowane na inne cele społeczne, takie jak edukacja, ochrona zdrowia, kultura czy innowacje. To może wpływać na długoterminowy wzrost gospodarczy kraju.

Skutki finansowe:

a) Oszczędności finansowe: Likwidacja programu "Rodzina 500+" może przynieść oszczędności finansowe dla państwa. Koszty administracyjne związane z programem mogą zostać zredukowane, co umożliwi skierowanie tych środków na inne cele publiczne lub zmniejszenie deficytu budżetowego.

b) Zachęta do samodzielności finansowej: Zamiast polegać na świadczeniach społecznych, likwidacja programu "Rodzina 500+" może zachęcić rodziny do poszukiwania samodzielnych źródeł dochodów. To może prowadzić do większej

aktywności zawodowej, podnoszenia kwalifikacji i zwiększenia motywacji do osiągnięcia sukcesów ekonomicznych.

c) Konieczność efektywnego wykorzystania środków publicznych: Program 500+ generuje znaczne koszty dla budżetu państwa. Likwidacja programu umożliwiłaby przekierowanie tych środków na inne obszary, które mogą przynieść większe korzyści społeczne, takie jak rozwój edukacji, służba zdrowia, infrastruktura czy wsparcie osób starszych. W obliczu ograniczonych zasobów publicznych konieczne jest rozważenie alternatywnych sposobów alokacji środków, które przyczynią się do trwałego rozwoju kraju.

Skutki prawne:

a) Skuteczność polityki społecznej: Likwidacja programu "Rodzina 500+" wymaga równocześnie rozważenia innych skutecznych narzędzi polityki społecznej, które skupią się na zapewnieniu wsparcia rodzinom w potrzebie. Analiza i reorganizacja systemu świadczeń społecznych mogą pomóc w zapewnieniu, że zasoby są skierowane do osób najbardziej potrzebujących, jednocześnie zapewniając wsparcie w dłuższej perspektywie czasowej.

3.4. Wiążące referenda obywatelskie

Wprowadzenie obowiązku realizacji referendów na wniosek 500 tys. obywateli ma na celu wzmocnienie demokracji, partycypacji społecznej i większego zaangażowania obywateli w procesy podejmowania decyzji politycznych. Przyjęcie takiego rozwiązania przyczyni się do wzbogacenia dialogu społecznego i uwzględnienia różnorodnych opinii w procesach legislacyjnych. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne tej inicjatywy są następujące.

Skutki społeczne

a) Zwiększenie zaufania obywateli do instytucji: Obowiązek realizacji referendów na wniosek 500 tys. obywateli przyczyni się do zwiększenia zaufania i legitymacji instytucji państwowych, które będą musiały brać pod uwagę zdanie szerokiej grupy społecznej przy podejmowaniu kluczowych decyzji.

b) Uczestnictwo obywateli: Referenda na wniosek obywateli umożliwią aktywne uczestnictwo w procesach politycznych i demokratycznych. Będą sprzyjać podnoszeniu

świadomości obywateli na temat polityki publicznej, mobilizacji społecznej i promowaniu partycypacji obywatelskiej.

Skutki gospodarcze:

a) Wzrost transparentności i stabilności: Obowiązek realizacji referendów na wniosek 500 tys. obywateli może przyczynić się do większej transparentności procesów politycznych, co z kolei może zwiększyć stabilność gospodarczą i przewidywalność dla przedsiębiorców.

b) Promowanie innowacyjności i przedsiębiorczości: Dialog społeczny, jaki powstanie w wyniku referendów, może przynieść korzyści gospodarcze poprzez promowanie innowacyjności, rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie sprzyjającego środowiska dla inwestycji.

Skutki finansowe:

a) Koszty organizacji referendów: Wprowadzenie obowiązku realizacji referendów na wniosek 500 tys. obywateli wiąże się z pewnymi kosztami organizacyjnymi, takimi jak przygotowanie i przeprowadzenie referendum. Konieczne będzie uwzględnienie tych kosztów w budżecie państwa. Jak jednak pokazuje praktyka zebranie takiej liczby podpisów jest bardzo trudne. W praktyce nawet 100 tys. podpisów pod inicjatywa ustawodawczą nastęrcza obywatelom trudności, wobec czego spodziewana liczna referendów nie jest znacząca.

b) Efektywna alokacja środków publicznych: Referenda na wniosek obywateli mogą pomóc w skierowaniu środków publicznych na obszary społeczne i gospodarcze, które są najważniejsze dla społeczeństwa. Obowiązek realizacji referendów pozwoli na uwzględnienie preferencji obywateli i przekształcenie ich w konkretne decyzje polityczne.

Skutki prawne:

a) Legitymacja demokratyczna: Wprowadzenie obowiązku realizacji referendów na wniosek 500 tys. obywateli jest zgodne z duchem demokracji i zasadą suwerenności narodu. Umożliwia obywatelom bezpośrednie uczestnictwo w procesach legislacyjnych i daje im możliwość wpływania na politykę publiczną.

b) Dostosowywanie litery prawa do obowiązujących relacji społecznych: Regulacja pozwoli na polepszenie procesu stanowienia prawa w odpowiedzi na realne potrzeby społeczeństwa obywatelskiego.

4. Uzasadnienie projektów w zakresie wymogów określonych w art. 66 ust. 2 i art. 68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570).

Zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, przed rozpoczęciem prac nad opracowaniem projektu aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej dokonuje się:

- 1) analizy możliwości osiągnięcia celu tego aktu normatywnego za pomocą innych środków;
- 2) oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, w tym oceny wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz analizy zgodności projektowanych regulacji z przepisami ustawy.

Wyniki oceny i analiz, o których mowa powyżej, zamieszcza się w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego lub w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego.

Zgodnie zaś z art. 68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, w przypadku stwierdzenia wpływu projektu aktu normatywnego na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, przy opracowaniu projektu aktu normatywnego dąży się do proporcjonalnego ograniczania obowiązków administracyjnych wobec tych przedsiębiorców albo uzasadnia brak możliwości zastosowania takich ograniczeń.

Projekt ustawy w zakresie dotyczącym likwidacji świadczenia wychowawczego czy wiążących referendum obywatelskich nie wpływa na sytuację przedsiębiorców w omawianym zakresie.

W odniesieniu do przepisów dotyczących wykonywania działalności gospodarczej w zakresie uprawy marihuany projekt te regulacje liberalizuje, co również nie wpływa na obciążenia dla przedsiębiorców ani samą istotę prowadzenia działalności w Polsce.

Natomiast projekt ustawy w zakresie dotyczącym dobrowolnych składek ZUS i dobrowolnych składek zdrowotnych spełnia wymogi ww. art. 68 i art. 66 ustawy - Prawo przedsiębiorców.

Projekt ustawy w zakresie dotyczącym wprowadzenia dobrowolnych składek ZUS i dobrowolnych składek zdrowotnych jest zaś wynikiem przeprowadzonej analizy możliwości osiągnięcia celu tego aktu normatywnego za pomocą innych środków oraz oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, w tym oceny wpływu na mikroprzedsiębiorców, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz analizy zgodności projektowanych regulacji z przepisami ustawy.

Przed rozpoczęciem prac nad projektem ustawy przeprowadzono analizę możliwości alternatywnych rozwiązań. W rezultacie stwierdzono, że wprowadzenie dobrowolnych składek ZUS i dobrowolnych składek zdrowotnych stanowi najlepsze narzędzie do realizacji celów ustalonych przez ten akt normatywny. Inne możliwe środki, takie jak zmiany w systemie podatkowym czy inne formy wsparcia przedsiębiorców, nie zapewniałyby takiego stopnia elastyczności i dostosowania do indywidualnych potrzeb przedsiębiorców w omawianym kontekście.

Przy opracowaniu projektu ustawy dokonano oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych. Zostały one omówione także powyżej. Przewiduje się, że wprowadzenie dobrowolnych składek ZUS i dobrowolnych składek zdrowotnych będzie miało następujące skutki:

- Wzmocnienie pozycji przedsiębiorców: Przedsiębiorcy będą mieli możliwość dobrowolnego wyboru składek i elastycznego dostosowania swoich obciążeń finansowych związanych z ubezpieczeniami społecznymi i zdrowotnymi. Będą mogli dokonać optymalizacji kosztów i dostosować swoje zobowiązania do swojej sytuacji finansowej.
- Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw: Dobrowolne składki ZUS i dobrowolne składki zdrowotne umożliwią mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorstwom większą elastyczność w zarządzaniu finansami. To z kolei przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności i rozwoju tych podmiotów gospodarczych.

- Wzrost aktywności gospodarczej: Wprowadzenie opcji dobrowolnych składek zachęci ich do legalizacji swojej działalności i przyczyni się do wzrostu aktywności gospodarczej.

Projekt ustawy nie stanowi też nadmiernego obciążenia dla płatników, którzy będą musieli złożyć tylko prosty formularz. Taka organizacja tego procesu pozwoli im też na prawidłową kontrolę nad przekazywanymi wypłatami oraz w kontekście istniejących obowiązków w zakresie deklaracji i rozliczeń z pracownikami.

5. Źródła finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Zasadniczo projekty ustaw odciążają budżet Państwa lub pozwolą na wygenerowanie nowych wpływów do budżetu. Wpływy te w całości zrekompensują koszty przewidywane na realizację ewentualnych postulatów kosztowych.

Jak wskazuje NIK w raporcie dotyczącym Realizacji Programu „Rodzina 500 Plus”: *“w latach 2016-2017 na realizację przez gminy zadań w tym zakresie – także na wdrożenie ustawy i na koszty obsługi Programu wydano ponad 40 mld zł (w 2016 r – 17,4 mld zł i 2017 r. – 23,5 mld zł)”*.

Sama już rezygnacja z programu 500+ pozwoli na oszczędność na poziomie ok. 23 mld zł rocznie na same środki przeznaczone na wypłaty, jak również pozwoli zaoszczędzić na niebagatelnych kosztach obsługi programu.

Znaczne wpływy do budżetu Państwa zostaną wygenerowane także w związku z rozwojem przemysłu konopnego wobec liberalizacji przepisów dotyczących uprawy konopi innych niż włókniste oraz podatków w tym zakresie.

Według estymacji New Frontier Data, roczna sprzedaż produktów z CBD na terenie Unii Europejskiej w 2022 roku wyniosła 10,10 mld euro, a przez kolejne 3 lata może wzrosnąć nawet do 13,60 mld euro. Polska już dziś może pochwalić się niemałym 8-procentowym udziałem w wartości rynku konopnego wśród krajów europejskich. Jak

pokazuje raport Euromonitor International, rodzimy rynek w ostatnich trzech latach wzrósł czterokrotnie, osiągając w 2021 roku liczbę 900 mln zł. Według raportu „*The Poland Cannabis White Paper*” sprzedaż produktów z CBD nad Wisłą może sięgnąć w 2028 roku niebagatelną kwotę 2 mld euro. W przypadku liberalizacji przepisów, wpływy te byłyby znacznie większe.

Ważne jest oczywiście przeprowadzenie szczegółowej analizy finansowej i opracowanie odpowiedniego planu finansowego, uwzględniającego koszty i potencjalne źródła finansowania projektu. Zagwarantować zrównoważony charakter projektu i minimalizacji negatywne skutki dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego jest także elementem bardziej złożonym, w zakresie tego, w jaki sposób tworzony i realizowany jest budżet państwa.

6. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Tylko w przypadku proponowanych zmian dotyczących dobrowolnych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne mowa jest o stosownych aktach wykonawczych, które mają precyzować wnioski i oświadczenia.

Będą to w załączeniu proste dokumenty, obejmujące:

- 1) imię i nazwisko oraz numer PESEL, a w razie, gdy nie nadano numeru PESEL - serię i numer dowodu osobistego lub paszportu;
- 2) miejsce zamieszkania;
- 3) dzień utraty statusu ubezpieczonego lub dzień powrotu do ubezpieczenia – w przypadku ubezpieczenia zdrowotnego.

Wzór oświadczenia o niepodleganiu ubezpieczeniom społecznym wraz z wnioskiem o wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych ustalać ma, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Wzór oświadczenia o rezygnacji z ubezpieczenia zdrowotnego wraz z wnioskiem o wyrejestrowanie z ubezpieczenia ustala, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Analogicznie wzór oświadczenia o zamiarze

ponownego podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu ustala, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

7. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.